

nunc in remotissimos terrae tractus, qua nempe veteri novus hinc orbis proximius accedit protractum video: qui ovilis quondam mei, antequam autoritate Apostolica recentes Diaeceses ex Guadalaxarensis istius partitione crearentur, profectum quasi manibus contractavi; quod quidem tam expetendum bonum, veluti ab eo deductum principio, per ejusdem instituti filios, de facili continuandum, delineatum, ac magna ex parte consequutum, jam tum Venerabilis Viri cura, zelo, et diligentia norunt omnes; amens essẽm, nisi cognoscerem, ac nisi faterer. ingratus.

Collectis propterea, BEATISSIME PATER, quae in Episcopo jam aetate confecto supersunt, viribus hoc a te enixis precibus, et qua animi possum demissione exoro, ut tantum, tamque praestantem virum inter Beatos digneris recensere. Id universi Ordines exoptant, votaue sua per me depromunt Vestrae Sanctitati deferenda. Id a finibus terrae operi, ac sudori suo quammaximẽ profuturum clamitant Missionarii. Id remotissimi, sed Romanae Sedis observantissimi efflagitant Populi, ut quod, auspice Deo, magnae molis opus adducendi in Ecclesiam Indorum Gentes a Viro optimo aggressum est, tandem aliquando his delatis praecipuo Missionario, Missionariorumque, istorum Parenti, uti speramus futurum, honoribus, progrediatur feliciter, feliciusque absolvatur: Mihique Episcoporum minimo Apostolicae benedictionis dignare gratiam impertire. Interea D.O.M. deprecor ut Beatitudinem vestram diutissime servet. Guadalaxarae in Indiis Occidentalibus postridie Non. Januarii anno Domini MDCCXC.

BEATISSIME PATER

Fr. Antonius Alcalde Episcopus Guadalaxaren.

§. 12.  
Indorum erga Petri  
sedem observantia.

Rm̃i Episcopi Durangensis.

BEATISSIME PATER.

Durangensis Ecclesia in Indiis Occidentalibus cum sua Metropoli Mexicana, caeterisque Suffraganeis, Viri pij, docti homines omnes, et generale fidelium, et commune Populorum votum, olim repetitis votis, ac fuis precibus SANCTITATI TUAE, BEATISSIME PATER, humiliter postulavit pro Beatificationis Causa Viri eximii doctrina, pietate, ac Religione, coeterisque rebus gestis clarissimi Fratris Antonii Margilii a Sancto nomine Jesu Ordinis Sancti Francisci Minoris Observantiae: his fidelium votis Sanctitas tua benignissime annuit.

Spes quae difertur ( BEATISSIME PATER ) affligit animam: Constans et perpetua Servi Dei Sanctitatis fama quotidie crescit in Nova Hispania: Urget Populorum clamor, Ecclesiarum vehemens desiderium: his augetur spes, et crescit afflictio, immo et affectio. Populus unusquisque suum quemque Pastorem excitat, invitat, et Religione plenus pro Beatificatione festinat. Fideles omnes suos interpellant Episcopos, et me, Durangenses duplici titulo; pro Episcopali presenti Sede, et pro praeterita Nicaraguensi, ubi praefatus Dei Servus amplius omnibus laboravit: Decem et septem Ecclesias in Talamanca erexit, populos sacro baptismo lustravit, Hospitia Religiosorum construxit, et tan-

§. 13.  
Pro colendo Margi-  
lio incensa Populorum  
studia, atque Vota.

§. 14.  
Antistitis duplici no-  
mi V. Antonio jun-  
cti, ad implorandum  
Illius Cultum duplex  
impulsus.

quam alius Apostolus Indiae occidentalis, fidem plantavit, sudore proprio rigavit, et usque adhuc Deus incrementum dedit.

Jure merito me Pastorem suum duplex Catholicorum urget ovile: Ambo petunt, et pro Beatificatione laborant ambo. Hac de causa (BEATISSIME PATER) SANCTITATI TUÆ molestus esse debet Episcopus Durangensis, et Nicaraguensis, dupliciter, humiliter tamen, petens hujus Causae Beatificationis Servi Dei prosecutionem, declarationem, et ultimo Canonizationem.

Insuper a Sanctitate tua enixe petit Episcopus Durangensis Pontificalem benedictionem, qua imbutus, et quasi oleo Catholicae Ecclesiae delibutus suum possit utiliter adimplere Pastorale ministerium. Datum in Civitate Durangensi, nostra manu subscriptum, Sigillo magno roboratum, et nostrae Camerae Secretario fide rescriptum; Die vigesima prima mensis Octobris anni Domini millesimi Septingentesimi octogesima noni.

BEATISSIME PATER

*Stephanus Laurentius Episcopus Durangensis.*

Loco ✱ Sigilli.

De mandato Illm̄i Dñi mei Episcopi.

*Julianus Moreno Secretarius.*

EPISTOLA VII.

*Rm̄i Episcopi Nicaraguensis*

Smo D. N. PIO SEXTO

*Vigilantissimo Orthodoxi Gregis Pastori,  
Universali Ecclesiasticae Hierarchiae  
Principi Supremo ec. ec.*

BEATISSIME PATER.

**P**ro clarissimi Viri, Venerabilis nempe Dei Servi Fratris *Antonii de Margil a Jesu* Missionarii Apostolici Beatificatione, insuper et Canonizatione hodiernae aetate postulaturus, non alias res gestas suas, praeclara facinora, insigniaque propemodum facta recensebo, nisi quae in hac Diaecesi Nicaraguensi, cujus ad clavum sedeo, demiranda patravit. Verum enim vero tanta nobis praestitit charitatis, religionis, zeli, caeterarumque virtutum monumenta, ut quanta qualiave fuerint ea, quae egit, longum nimis esset enarrare. Quapropter brevitati consulens, illa dumtaxat seligenda duxi quae ad tanti Viri qualem qualem ideam efformandam sufficerent. Etenim, ut ad Populos vulgo dictos *Matagalpa, Solingalpa, Molaguina, Ninotega, et Muinui* hujusce Legionensis ditionis pervenit, illic ad eos, velut alter Paulus dicitavit. Nox praecessit; dies autem appropinquavit: abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur arma lucis, sicut in die honeste ambulemus. Nox

§. 15.  
Gentes per V.S.D. ad  
Christum adductae.

quidem, et perquam formidanda praecessit, nox profecto, si non infidelitatis, infidentiae saltem prorsus execrandae. Indigenae siquidem illi filii Belial, quamvis faterentur se nosse Deum; factis autem eum negabant: factis, quibus Idolis in Spelunca quadam asservatis cultum adhibebant; factis, quibus non cultum modo, verum et (quod horrendum dictu est) octo eis homines per singulas hebdomadas infelices victimas immolabant, quarum carnes ipsimet sacrificuli, humanitatis expertes, veluti caprinas, degustabant; factis, denique quibus ad explendam inauditam libidinem variarum bestiarum pellibus amicti, daemonibus similiter indutis, sive incubis, sive succubis turpissime quidem miscebantur. Sed (Bone Deus) ad conspectum hujusce praeclarissimi Evangelici solis tanta nox praecessit, tantae Egyptiacae tenebrae dissipatae sunt, et dies salutis, dies gratiae appropinquavit: abiecerunt ergo, abjecerunt tanta opera tenebrarum, et procul amandantes foedissima illa carnis, induerunt sibi arma lucis non jam impudicitiae, sed sicut in die honeste ambulantes.

Verum non ii solummodo Populi, sed et alii, qui similiter in tenebris, et in umbra mortis sedebant, illuminati sunt, hujusque radiis frui potuere, nec enim est, qui se abscondat a calore ejus. In Talamanca Populo a praedictis remotissimo, domuit gentes immanitate barbaras, multitudine innumerabiles, locis propemodum infinitas. Ut omnes tamen Christo lucrifaceret, omnia detrimentum fecit, et arbitratus est ut stercora, omnia quippe, vel semetipsum, cujus animam innumeris periculis, insidiisque, cum martirii cupi-

§. 16.  
Crudeles Idolatran-  
tium mores.

§. 17.  
Atra illius Orbis  
facies ab Antonio  
immutata.

cupidissimus esset, exposuit. Stipiti namque, ut fertur, alligatus, et circumquaque rogis accensis, ut in cineres redigeretur, cum ad quatuor supra viginti horas in hoc perstitisset agone, et per id temporis barbari incendium alere non cessassent, non tetigit omnino ignis, nec contristavit, in Schola charitatis edocens, ut alter Joannes de Deo, segniorem in eum fuisse ignem, qui foris userat, quam qui intus accenderat: *Confitebor tibi Domine Rex*, (poterat jure quidem optimo noster Antonius cum Ecclesiastico decantare) *quoniam liberasti corpus meum . . . . a praessura flammae, quae circumdedit me, et in medio ignis non sum aestuatus: Ad eorum alibi provolutus pedes, tribus diebus, et tribus noctibus, ferocem ictum jam jam, ut alter Isac, excepturus, ab hoc pene interitu, et imminente exitio fuit, non sine magno prodigio, vindicatus. Venerunt ei multoties propinarunt, sed irrito conatu, dicente Domino in Evangelio, si mortiferum quid biberint, non eis nocebit.*

Ob haec et alia, quae silentio tacitus praetermitto, intret postulatio mea in conspectu tuo, BEATISSIME PATER, inclina aurem tuam ad precem meam, ut quem videlicet tota haec America Septentrionalis uti *Apostolum* veneratur, ad laudem Omnipotentis Dei, et Religionis augmentum, Sanctorum fastis adscribas. Datum in Civitate Legionensi in Indiis occidentalibus, die vigesimatertia Januarii, Anno Domini millesimo, septingentesimo, Nonagesimo.

BEATISSIME PATER

Vestrae Sanctitatis humillimus Servus

Joannes Felix Episcopus de Nicaragua.

C

§. 18.  
Vetustissimi Marty-  
rum imitatrix con-  
stantia parva meruit  
obtinere poenitentia.

## EPISTOLA VIII.

Rm̄i Capituli Metropolitanae Ecclesiae  
Valentiae Edetanorum.

SANCTISSIMO IN CHRISTO PATRI,  
ET DOMINO NOSTRO DOMINO

P I O

DIVINA PROVIDENTIA

P A P A E S E X T O .

Valentinum Canonicorum Collegium post multos  
Pontificatus annos aeternam cum  
Christo societatem.

BEATISSIME PATER.

**A**NTONIUS MARGIL A JESU, Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum Sacerdos Professus, ea fuit morum sanctitate, et miraculorum fama, ut omnes in admirationem sui, dum viveret, rapuerit; qua propter crebrescente post obitum in dies tanti viri memoria, et claritudine, ad spem erecti sumus, fore aliquando, ut inter Sanctos Universae Ecclesiae colendos numeraretur, eo praesertim Pontifice, qui natura facilis, ac benignus esset, adversus omnes, qualemque Nos et verbis et factis nuper experti sumus.

§. 19.  
Summi Regnantis  
Pontificis eximia Clementia a Valentinis celebrata.

§. 20.  
De acceptis ab Eodem  
beneficiis grata Civium recordatio.

Libenter enim commemoramus Beatificationes Civium nostrorum Nicolai Factoris, et Gasparis de Bo-

no, a SANCTITATE VESTRA peractas, et quod novissime super Venerabilis Servi Dei Joannis a Ribera Archiepiscopi nostri Virtutibus, Dignationis Vestrae Oraculum declaravit, silentio praeterire non possumus.

Haec, Pater Sancte, dant Nobis fiduciam, ut Venerabilis Servi Dei Antonii Margil BEATITUDINI VESTRAE causam de meliori nota commendemus. Nam Valentiae natus, altus, et educatus, postquam exempla Nobis virtutum eximia dedit, ad extremos usque Indos, promulgandi Evangelii zelo accensus commigravit, apud quos quadraginta quinque, et amplius annos, omnia omnibus factus, vixit, moriensque ingens sui desiderium reliquit.

§. 21.  
Praeterita beneficia novum implorantibus pollicensur.

In caussa haec sunt, BEATISSIME PATER, cur officii nostri rationibus ducti, necesse habemus Venerationi Vestrae preces humillimas offerre, quibus demississime petimus, ut post Sedi Apostolicae probata Servi Dei heroica virtutum exempla, Beatorum albo PIETAS VESTRA EUM adscribere dignetur; quod de benignitate SANCTITATIS VESTRAE speramus.

Interea, dum Vota pro incolumitate BEATITATIS VESTRAE DEO OPTIMO MAXIMO nuncupamus, sanctos pedes humillime deosculantes, Apostolicam benedictionem deprecamur.

Valentiae Edetanorum in ipso Ecclesiae Metropolitanae Capitulo, postridie Idus Majas, Anno MDCCIXC.

BEATISSIME PATER

Sanctitatis Vestrae pedibus provoluti  
Devotissimi, et obsequentissimi Famuli  
Canonici Valentini.

## EPISTOLA VIII.

Pro Capitulo, et Canonicis almae Ecclesiae Valentinae

*Franciscus Cebrian et Valda*

*Vincentius Maria Carrillo, et Majoral*

*Vincentius Garro*

*Antonius Roca*

Loco \* Sigilli.

De mandato dictorum Capituli, et Canonorum

*Vincentius Sanjuan Vice-Secretarius,*



## EPISTOLA IX.

Rm̄i Capituli Metropolitanæ Ecclesiae  
Guatimalensis.

BEATISSIME PATER.

**E**Xpleto tandem Processu, in quo per plures annos auctoritate Apostolica actum est de vita, virtutibus, ac miraculis Ven. Servi Dei *Antonii Margil a Jesu Missionarii Apostolici Ordinis Minorum de Observantia*, quid superest, BEATISSIME PATER, nisi ut manus Beatificationis Causae imponatur, honoresque sacri decernantur Viro optimè de religione merito, egregiisque virtutibus exornato? Ille siquidem Apostolico pro fretus, septentrionalem pene totam nudis pedibus perlustravit Americam, ut Catholicam fidem apud barbaras nationes disseminaret, sedentibusque in tenebris, et umbra mortis oriretur lux vera, ac idolatria plurimis in locis exterminata, veri luminis claritas splenderet. Labores pertulit quamplurimos, nullisque pepercit incommodis, ut religionem stabiliret, et Christianum nomen rudioribus gentibus inferret, Atque ut tanti operis fructus perpetuò extarent, et Dei cultus auferetur in dies, diversa funditus erexit Collegia, in quibus plurimi apostolico muneri mancipati, quae ipse pro Dei gloria, et animarum salute incoepit, peragant, et perficiant. Quapropter Capitulum Metropolitanae Ecclesiae Guatimalensis ad VESTRAE SANCTITATIS pedes supplex exposcit, ut in re

§. 22.  
Apostolica V. S. D.  
gesta.

tanti ponderis suam erga sacram Sedem reverentiam benigne dignetur aspicere. Interim Deum immortalem exoramus, ut et SANCTITATEM VESTRAM incolumen servet, et decorem Sedi Apostolicae afferat perquam maximum.

Guatimalae die XXIX. Aprilis labentis Anni MDCCXC.

*Joannes Josephus de Batres Decanus.*

*Antonius Idelphunsus Cortes.*

*Joannes Antonius Dighero.*

*Joannes de Deo Ivarros.*

*Ignatius Fernandez Alvarez.*

*Isidorus de Sicilia Poenitentiarius.*

*Ambrosius a Llano.*

*Antonius Carbonel.*



*Reverendissimi Capituli Cathedralis  
Ecclesiae Guadalaxarensis.*

BEATISSIME PATER.

QUOD excellentium virorum Sanctitas ab Apostolica Sede declaretur, ut ipsis gloriosum, Deoque perhonorificum, ita etiam Ecclesiae Catholicae utilissimum esse, nemo est, qui nesciat. Sed hoc potissimum, BEATISSIME PATER, in hac senescentis mundi aetate, in qua serpentibus erroribus, frigescente charitate, et abundante malitia, Dei Omnipotentis manus, quae tumentis criminum alluvie abbreviata non est, illustriora interdum exempla eligitur, ut vel justus vincat cum judicaverit, aut in meliorem sensum perversorum hominum corda convertat. Atque id omne, quod certe maximum est, ex desiderato jam pridem, si is tandem Fratri Antonio Margil & Jesu deferatur, beatificationis honore futurum non dubitamus. Iste quidem Ven. Vir in his occidentalibus Indiis, quod nempe stadium singulari Dei providentia, indigenarumque pene incredibili bono percurrendum suscepit, amplificandae inter fideles religioni, ac pietati; exterminandae inter infideles irreligiosae consuetudini, plantandae, atque excolendae fidei, dum viveret incumbens, per immensos hosce terrarum tractus virtutum passim reliquit insignia, Sanctitatisque in dies precrebescentem opinionem. Ut itaque Heterodoxis, impiisque hominibus rubori, ac confusione;

§. 23.  
Consuetudis Seculi  
erroribus Christiani  
hujusce Herois triumphus  
accommodatus.

§. 24.  
Publicus V. Antonii  
triumphus confundet  
Heterodoxos: Orthodoxos  
roborabit in  
Fide.

ita è regione Orthodoxis, piisque omnibus gloriae, praesidio, exemplo, ac demum robori lux ejus quam maxime splendet. Sed quanto ardore, ac studio Apostolico muneri adducendae in Ecclesiam Gentilium propemodum infinitae Indorum multitudinis Missionarii Viri accingentur, si communem ducem, ac Parentem inter Coelites recenseri videant, quantaque fruge, de his quae ipse primum inter lacrymas quondam seminaverat, onusti, veluti a longe Neophytis circumdati venientes, per ea quae lustravit itinera, quantoque gaudio revertentur, ut explicare non possumus, ita omnino futurum non ambigimus. Pia itaque vota populorum, omniumque ordinum desideria in id contendunt, ut dies tandem auspiciatissima, quae Christianae Reipublicae bono a supremae Sedis judicio splendorem accipiet, illucescat: id optant, expectant, efflagitant. Annue igitur BEATISSIME PATER, populorum, quorum profectui pertransiit *Ven. Antonius* benefaciendo, studiis. Tuis provolutum pedibus Ecclesiae Guadalaxarensis Capitulum orat, obsecratque humiliter: annue votis nostris, eo certe ferventioribus, quod penitus cum maximam in conficiendis processibus partem habuerimus, eximii viri virtutes, merita, signaque noverimus: Apostolicaque benignitate benedictionis gratiam elargire. Guadalaxarae in nova Gallecia postridie Non. Januarij anno Domini MDCCXC. BEATITUDINIS VESTRAE.

Humillimi, ac Devotissimi Servi.

*Salvator Rocha Decanus.*

*Emmanuel Fuente Canonicus.*

*Josephus a Lava Portionarius.*

*Franciscus Morales Semiportionarius.*

## EPISTOLA XI.

*Reverendissimi Capituli Cathedralis  
Ecclesiae Durangensis.*

BEATISSIME PATER.

CONSTANS illa, atque perpetua Religiosissimi Viri, ac memoratu dignissimi Servi Dei *P. Fr. Antonii Margilii a Sancto nomine Jesu*, Ordinis Beati Francisci praeclara fama Virtutis, ac Sanctitatis cunctis notissima in Indiis Occidentalibus nostrum quondam, seu verius Vestrum Capitulum Durangense PATER OPTIME, una cum aliis Americae nostrae septentrionalis ordinibus Ecclesiasticis exarsit, impulitque, ut a Vestra Sancta Sede Causam ipsius Beatificationis humiliter postularet, eo felicissimo eventu, ut votis nostris annueret SANCTITAS VESTRA.

Felicem hunc diem beatificationis (quo nullus certe jucundior Americanis fuit unquam aut esse poterit) patienter expectaremus, donec tandem aliquando DEO OPT. MAX. afflante, nec non SANCTITATE VESTRA, gravissimis semper curis, ac negotiis occupata, potente, volenteque, optata illa lux mortalibus illucesceret; nisi nos ex una parte diu, noctuque urgeret amor in Virum hunc de Christiana Americana Republica optime meritum, illudque nobis ex alia continuo instaret, non tam a Joanne Christi discipulo dictum, quam a VESTRA SANCTITATE in Causa nostra, nimirum, *petite, et accipietis, quaerite, et invenietis, pulsate, et aperietur vobis.*

D.